

D 14

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan som avser auktoriserade revisorn A-sons revisionsuppdrag i ett registrerat revisionsbolag (i fortsättningen kallat R-bolaget).¹ Det har lett till att RN har öppnat detta disciplinärende. RN:s prövning är begränsad till frågor med anknytning till två efterutdelningar och en nyemission av aktier i R-bolaget.

R-bolaget hade brutet räkenskapsår med balansdag den 30 juni varje år. R-bolaget redovisade en nettoomsättning för räkenskapsåren 2009/10 och 2010/11 med 17,7 mnkr respektive med 21,4 mnkr.

Vid två extra bolagsstämmor i R-bolaget den 26 augusti 2011 respektive den 2 januari 2012 beslutades om efterutdelningar med 10 mnkr respektive 6,5 mnkr. Stämmorna tog besluten om utdelningarna med utgångspunkt i de belopp som fanns tillgängliga enligt de fastställda resultat- och balansräkningarna per den 30 juni 2010 respektive per den 30 juni 2011. Besluten innebar att R-bolaget delade ut mer än 70 procent respektive 75 procent av det redovisade fria egna kapitalet. R-bolagets styrelse anmälde utdelningarna för registrering till Bolagsverket först våren 2013.

Vid en extra bolagsstämma i R-bolaget den 16 januari 2012 beslutades om en nyemission av aktier som innebar att aktiekapitalet skulle öka från 150 tkr till 300 tkr. Anmälan om beslutet om emission kom in till Bolagsverket för registrering den 13 juli 2012, dvs. efter balansdagen den 30 juni 2012. I årsredovisningen för räkenskapsåret 2011/12 redovisade R-bolaget sitt aktiekapital med 300 tkr. Den årsredovisningen innehöll under noten 8 en uppgift om att antalet aktier hade ökat från 1 500 stycken till 3 000 stycken. A-sons revisionsberättelser för de båda räkenskapsåren avvek inte från standardutformningen.

A-son har berättat följande.

De två efterutdelningarna utgjorde ett led i ett förestående generationsskifte. Substansvärdet skulle sänkas för att R-bolaget skulle kunna ta in nya delägare. R-bolagets ledning bestod av auktoriserade revisorer som hade goda kunskaper om regelverket och om bolagets bokföring. Det fanns därför inte någon anledning för honom att kontrollera att styrelsen hade anmält utdelningarna för registrering. Styrelsen i R-bolaget försökte inte undanhålla någon information om utdelningarna som stämman beslutade om. I årsredovisningarna för räkenskapsåren 2010/11 och 2011/12 fanns det upplysningar om utdelningarna i noterna för eget kapital.

När det gäller nyemissionen tog han vid sin revision av R-bolaget för räkenskapsåret 2011/12 i december 2012 del av ett registreringsbevis från Bolagsverket enligt vilket aktiekapitalet uppgick till 300 tkr. Registreringsbeviset utgjorde främst revisionsbevis för att aktiekapitalet hade ökat. Det huvudsakliga syftet var således inte att visa att ökningen hade skett efter ba-

¹ RN har ett beslut denna dag i ärende dnr 2014-613 prövat frågan om R-bolagets agerande.

lansdagen. Han upptäckte därför inte att R-bolaget felaktigt redovisade ett för högt aktiekapital i årsredovisningen för räkenskapsåret 2011/12.

RN gör följande bedömning.

Som har framgått beslutade två extra bolagsstämmor i R-bolaget den 26 augusti 2011 och den 2 januari 2012 om efterutdelningar. En bolagsstämmas beslut om efterutdelning ska enligt 18 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) genast anmälas för registrering i bolagsregistret. R-bolagets styrelse anmälde dock utdelningarna för registrering till Bolagsverket först våren 2013. Konsekvenserna av att styrelsen inte genast anmälde något av de två besluten var att de i praktiken blev offentliggjorda första gångerna när de två årsredovisningarna för räkenskapsåren 2010/11 och 2011/12 – av vilka utdelningarna går att utläsa – kom in till Bolagsverket den 19 december 2011 respektive den 29 januari 2013.

Som också har framgått beslutade en extra bolagsstämma den 16 januari 2012 om nyemission av aktier. Beslutet innebar att aktiekapitalet skulle öka från 150 tkr till 300 tkr. I årsredovisningen för räkenskapsåret 2011/12 redovisade R-bolaget sitt aktiekapital med 300 tkr fastän anmälan om emissionsbeslutet hade kommit in till Bolagsverket för registrering efter balansdagen den 30 juni 2012. Det är först genom registreringen av ett emissionsbeslut som ökningen av ett aktiebolags aktiekapital fastställs.² Ökningen av aktiekapitalet skedde därför rätteligen på det nästföljande räkenskapsåret 2012/13. Enligt avsnittet 5.6 Kommentarer till FAR:s schema för balansräkningen p. 32 i FAR:s rekommendation RedR 1 *Årsredovisning i aktiebolag* ska i fråga om en ännu inte registrerad nyemission tecknat och inbetalt kapital redovisas som en särskild post under Bundet eget kapital benämnd Pågående nyemission. Av kapitalet som redovisades som Bundet eget kapital skulle med andra ord 150 tkr inte ha redovisats som aktiekapital utan som Pågående nyemission.

Styrelseledamöterna i R-bolaget har underlåtit att genast anmäla var och en av två beslut om efterutdelningar till Bolagsverket för registrering och har felaktigt redovisat ett för högt aktiekapital i årsredovisningen för räkenskapsåret 2011/12. Det får anses ha varit en del av A-sons ansvar att inom ramen för sin förvaltningsrevision kontrollera att styrelsen hade anmält utdelningarna för registrering.³ Vidare har det ingått i hans räkenskapsrevision att försäkra sig om att den för ett aktiebolag så väsentliga posten Bundet eget kapital hade blivit korrekt redovisad. Genom att A-son vid sin revision av R-bolaget inte vidtog någon av de nämnda åtgärderna har han åsidosatt god revisions sed. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att den disciplinära åtgärden kan stanna vid erinran.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarat direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam

² 13 kap. 29 § aktiebolagslagen.

³ Jfr prop. 2004/05:85 s. 402.

Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk samt avdelningsdirektören Dag Feurst som har föredragit ärendet.